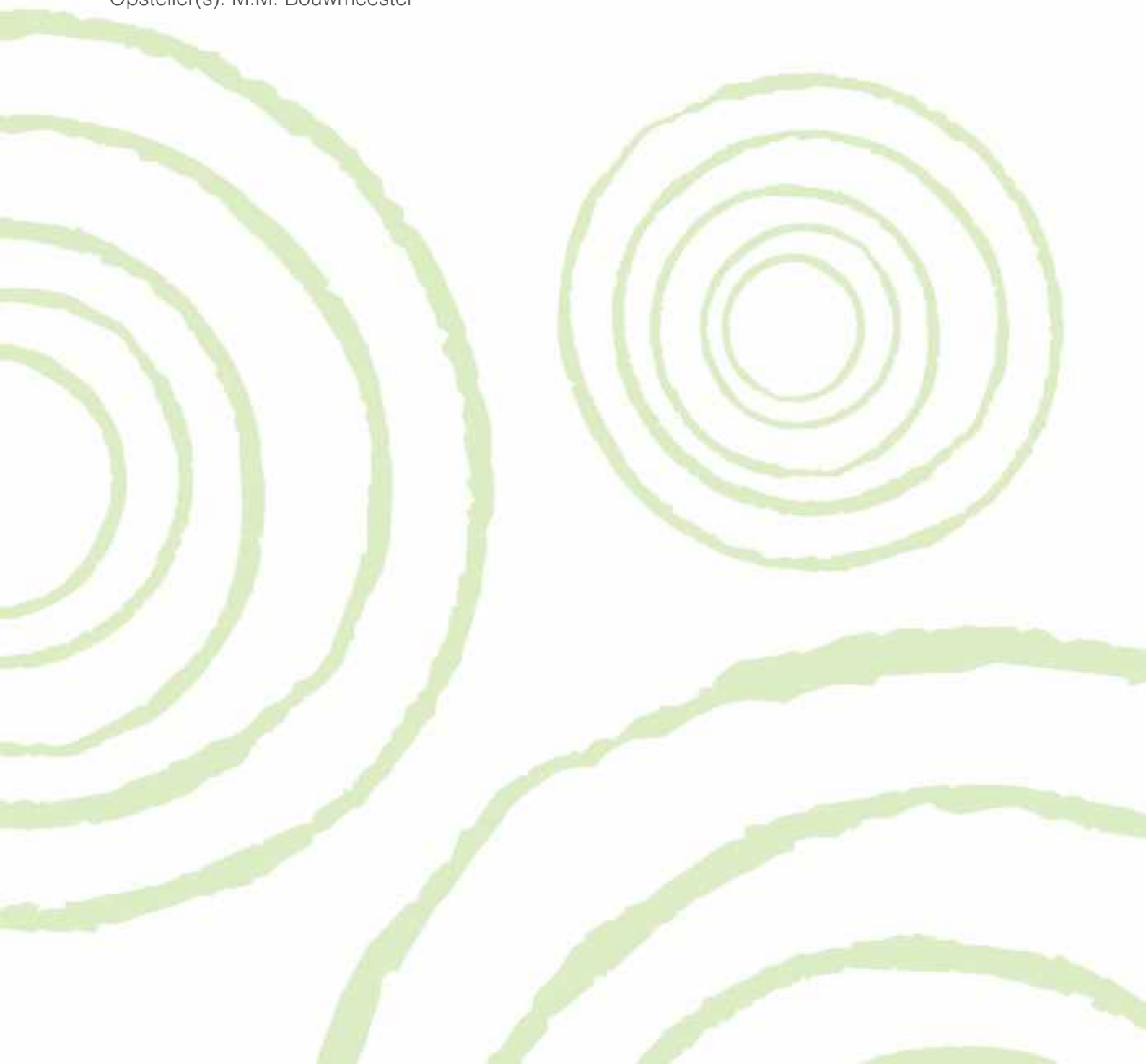

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening
Zuid-Holland

Plangebied: Kop van de Singel, Schiedam
Opsteller(s): M.M. Bouwmeester

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland

Ondertitel	Plangebied: Kop van de Singel, Schiedam
Opsteller(s)	M.M. Bouwmeester
Datum	15-09-2020
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20200911v01
Aantal pagina's	38
Opdrachtgever	Gemeente Schiedam
Contactpersoon	A. Muller
Collegiale toets	F.A. van Meurs
Wijze van citeren	Bouwmeester, M.M., 2020. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland. Plangebied: Kop van de Singel, Schiedam. Rapportkenmerk: ER20200911v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Doel.....	5
1.3	Onderzoeksmethodiek.....	5
1.4	Leeswijzer.....	6
2	Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1	Wet natuurbescherming.....	7
2.1.1	Bescherming van gebieden.....	7
2.1.2	Bescherming van soorten.....	7
2.1.3	Bescherming van houtopstanden.....	8
2.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	9
3	Omschrijving plangebied.....	11
3.1	Algemeen.....	11
3.2	Beschrijving.....	11
3.3	Vorgenomen ontwikkelingen.....	13
3.4	Planning.....	13
4	Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1	Wet natuurbescherming.....	15
4.1.1	Natura 2000.....	15
4.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	16
4.2.1	Natuurnetwerk Nederland.....	16
4.2.2	Belangrijk weidevogelgebied.....	17
4.2.3	Strategische reservering natuur.....	17
5	Beschermde houtopstanden.....	19
6	Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	21
6.1	Soorten Vogelrichtlijn.....	21
6.1.1	Bronnenonderzoek.....	21
6.1.2	Verkennend veldonderzoek.....	21
6.1.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	23
6.2	Soorten Habitatrichtlijn.....	24
6.2.1	Bronnenonderzoek.....	24
6.2.2	Verkennend veldonderzoek.....	24
6.2.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	26
6.3	Nationaal beschermde soorten.....	28
6.3.1	Bronnenonderzoek.....	28
6.3.2	Verkennend veldonderzoek.....	28
6.3.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	29
7	Conclusies en aanbevelingen.....	31
7.1	Algemeen.....	31
7.2	Beschermde gebieden.....	31
7.2.1	Wet natuurbescherming.....	31
7.2.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	31
7.3	Beschermde houtopstanden.....	31
7.4	Beschermde soorten.....	32
7.4.1	Soorten Vogelrichtlijn.....	32
7.4.2	Soorten Habitatrichtlijn.....	32
7.4.3	Nationaal beschermde soorten.....	33
7.5	Samenvatting benodigd onderzoek.....	33
7.6	Aanbevelingen.....	33
8	Geraadpleegde bronnen.....	35
8.1	Literatuur.....	35
8.2	Internet.....	35
	Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	37

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van de Gemeente Schiedam heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Kop van de Singel, Schiedam. De aanleiding voor dit verzoek is de voorgenomen herontwikkeling binnen het plangebied, waarvoor de locatie bouwrijp wordt gemaakt t.b.v. nieuwbouw (zie verder hoofdstuk 3.3). Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient voorliggend ecologisch onderzoek te worden geactualiseerd. De resultaten in voorliggende quickscan zijn drie jaar geldig.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige houtopstanden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogelgebieden en strategische reservering natuur). In het kader van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

1.3 *Onderzoeksmethodiek*

De quickscan komt tot stand door middel van een verkennend veldonderzoek en bureaustudie:

- Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 18-08-2020 door M.M. Bouwmeester, ecologisch deskundige¹ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied alsmede een zone rondom het plangebied is – daar waar nodig met hulp van een verrekijker – onderzocht.
- Ten behoeve van de bureaustudie is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied tot een afstand van 5 kilometer tot het plangebied. De tabellen in hoofdstuk 6 zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar in het weergegeven grid (zie Afbeelding 1). Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.
- Voor het onderzoek naar beschermde natuurgebieden en houtopstanden is gebruik gemaakt van de online viewers die de provincie en gemeente ter beschikking heeft gesteld. Hierdoor zal in deze quickscan altijd aan actueel beeld worden weergegeven van gebiedsgrenzen, doelstelling etc.

Afbeelding 1: Grid waarbinnen NDFF-waarnemingen zijn gezocht. De rode cirkel geeft het plangebied weer. Bron: NDFF.

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten en houtopstanden beschreven en beoordeelt. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samen gevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek.

¹ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

De Wet Natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en regelt de soortbescherming. De provincies zijn voor de Wet Natuurbescherming het bevoegd gezag en regelt tevens de vergunning en ontheffingen. De bescherming van de Wet Natuurbescherming is grofweg op te delen in 3 categorieën.

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op de Natura 2000-gebieden. De verschillende Natura 2000 gebieden zijn deels aangewezen voor specifieke Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en/of habitattypen. Invloeden (ook van buiten het Natura 2000 gebied) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Daarnaast mag het oppervlakte van het Natura 2000 gebied niet worden aangetast.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”).

Voor de soorten binnen dit beschermingsregime geldt een onderzoeksplicht, en bij negatieve effecten een ontheffingsplicht. De provincies kunnen aangeven of zij soorten uit deze lijst willen vrijstellen van ontheffingsplicht. Naar deze soorten is aanvullend onderzoek of een ontheffing niet nodig, wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze voorwaarden zijn tevens van kracht als het slechts een deel van de houtopstand groter dan 10 are of 20 bomen in een rij betreft. Het onderdeel beschermde houtopstanden heeft geen betrekking op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van

- de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
 - fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
 - naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
 - kweekgoed;
 - uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen;
 - beplantingen langs waterwegen, en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
 - het dunnen van een houtopstand;
 - uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.2 *Omgevingsverordening Zuid-Holland*

In de provinciale Omgevingsverordening is vastgelegd welke gebieden vanuit Nederlandse wetgeving worden beschermd. Onderdeel van de beschermd gebieden in de Omgevingsverordening is het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het Natuurnetwerk Nederland betreft een netwerk aan gebieden en verbindingszones die tezamen één geheel vormen en de Nederlandse natuurgebieden verbinden. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Omgevingsverordening Zuid-Holland zijn verwerkt.

Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe wat inhoud dat ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN niet zijn toegestaan tenzij deze geen schadelijke effecten op de aanwezige (natuur)waarden hebben. Deze waarden zijn vastgelegd als de “wezenlijke kenmerken en waarden” van het NNN. Elke provincie heeft zelf de regie over de invulling van deze kenmerken en waarden. In tegenstelling tot Natura 2000 is toetsing van externe effecten op de aanwezige kenmerken en waarden in de provincie Zuid- Holland niet van toepassing. Provincies zijn vrij dit nader in te vullen.

Naast het NNN kunnen provincies gebieden planologisch beschermen. In de provincie Zuid- Holland betreft dit Belangrijk weidevogelgebieden en de Strategische Reservering Natuur. In sommige provincies zijn deze gebieden vervlochten binnen het kader van het NNN en geldt hiervoor eenzelfde toetsingskader.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied voor deze quickscan omvat een perceel gelegen tussen de Overschiesestraat, Overschiesedwarsstraat, Overschieseweg en de Singel, Schiedam, Gemeente Schiedam, provincie Zuid-Holland (zie Afbeelding 2).

Afbeelding 2: Ligging plangebied, voor regionale ligging zie kaartinzet rechtsboven (Bron: PDOK)

3.2 Beschrijving

- Het plangebied bestaat uit een perceel in het centrum van de bebouwde kom van Schiedam.
- De enige bebouwing in het plangebied betreft een transformatorhuisje met bouwjaar 2007³.
 - Deze is opgetrokken uit grindbeton. In de deur en in de westgevel bevinden zich

3 <https://www.pdok.nl/viewer/>

enkele metalen ventilatieroosters. Overige openingen zijn afwezig.

- Het transformatorhuisje heeft een plat dak met bitumen dakbedekking. De dakranden sluiten nauw aan op de gevels.
- In het plangebied bevinden zich 15 bomen: 12 essen, twee kers spec. en een els.
- Overige beplanting bestaat uit enkele lage beukenhagen en struiken zoals sneeuwbes.
- Het noordelijk deel van het perceel is verhard met klinkerbestrating en is in gebruik als parkeerterrein.
- Op zuidelijk deel bevindt zich een voetbalkooi met kunstgrasveld en enkele speeltoestellen.
- Open water (watergangen, poelen etc.) en vochtige tot natte terreinen (natuurvriendelijke oevers etc.) zijn in het plangebied afwezig. Het dichtstbijzijnde open water betreft de Schiedamse Schie op circa 25 meter ten westen van het plangebied.
- De ondergrond bestaat uit zeeklei.
- Straatverlichting is aanwezig in en rondom het plangebied door middel van lantaarnpalen.

Ten noorden, zuiden, westen en oosten grenst het plangebied aan openbare wegen, met klinkerbestrating. Verder ten westen is een tramhalte aanwezig met klinkerbestrating en daarachter bevindt zich De Schiedamse Schie. Dit betreft open water zonder natuurvriendelijke oevers. Ten zuiden en oosten zijn twee- tot vijf-laags portiekwoningen aanwezig, merendeel met bitumen dakbedekking bedekt. Een enkele woning is bedekt met dakpannen. Ten noorden bevindt zich het stationsplein met enkele grote esdoorns met daarachter een kantoorflat.

*Afbeelding 3: Het noordelijk deel van het plangebied met daarop het transformatorhuisje, gezien vanuit het zuiden.
Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.*

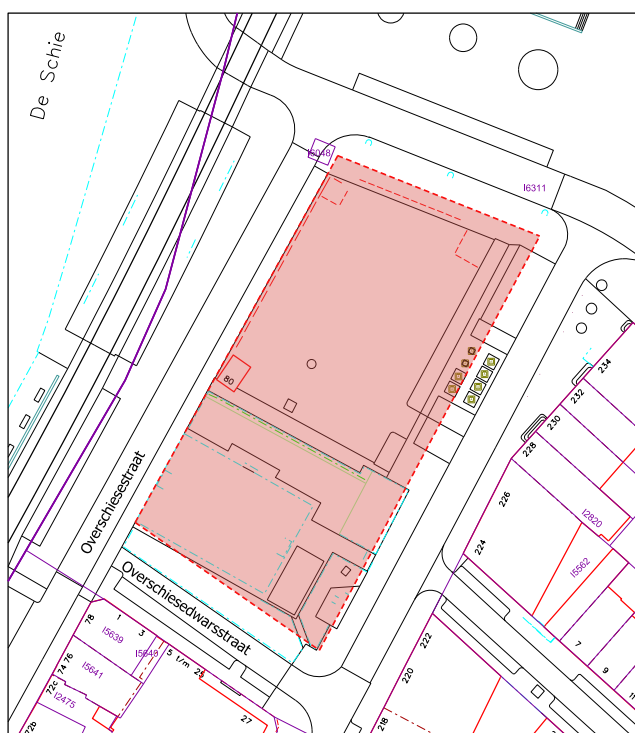
Zie Afbeelding 3 en Bijlage 1 voor een algehele foto-impressie van het plangebied.

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De voorgenomen ontwikkelingen betreffen⁴:

- Volledig bouwrijp maken van het perceel. Hiertoe moet tenminste een deel van de aanwezige bomen worden verwijderd. Als uitgangspunt wordt aangehouden dat alle bomen worden verwijderd, behoudens de bomen in de groenstrook ten zuiden van het plangebied.
- Alle aanwezige overige beplantingen worden verwijderd, behoudens de groenstrook ten zuiden van het voetbalveld.
- Het transformatorhuisje wordt gesloopt.
- Het voetbalveld wordt verwijderd.

In deze quickscan wordt ervan uitgegaan dat alle beplanting binnen het plangebied wordt verwijderd, inclusief de bomen, behoudens het plantsoen aan de zuidzijde, zie Afbeelding 4.

Afbeelding 4: Kaart van de gronduitgifte (rood) ten behoeve van de voorgenomen ontwikkelingen. Bron: opdrachtgever.

3.4 Planning

De planning is momenteel niet bekend.

⁴ Bron: opdrachtgever.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

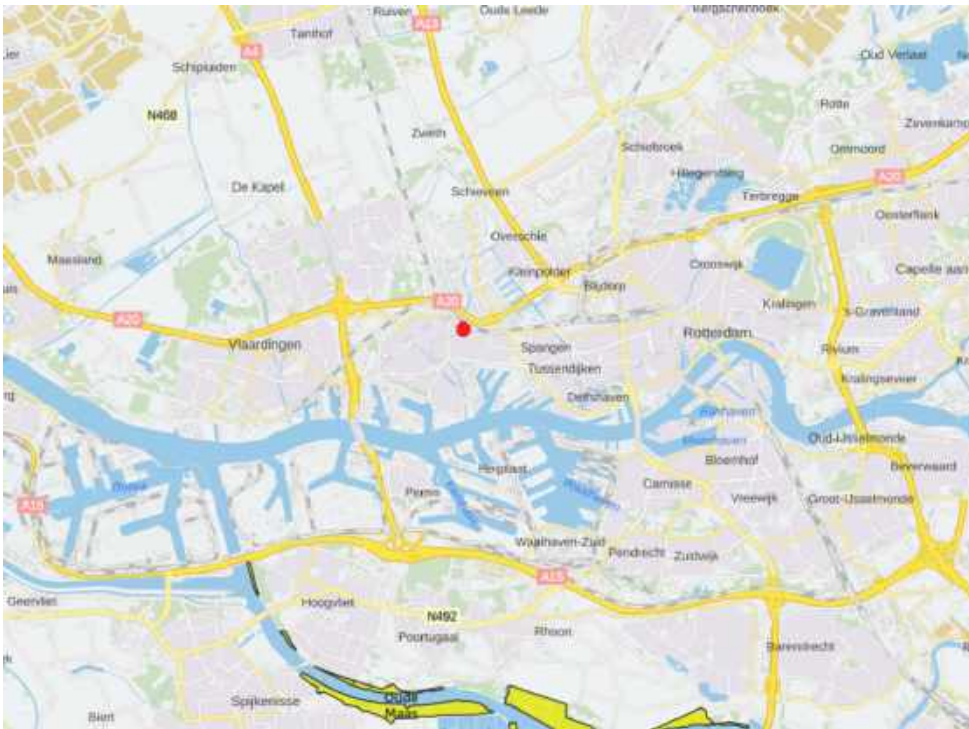
4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Oude Maas op ca. 8,4 km ten zuiden van het plangebied (zie Afbeelding 5), dit gebied bevat geen stikstofgevoelige habitats. Op grotere afstand liggen Boezems Kinderdijk (16 km) en Solleveld & Kapittelduinen (16,2 km), waarvan alleen de laatste stikstofgevoelige habitats bevat. Vanwege de aard van de werkzaamheden en de grote afstand tot Natura 2000 gebieden met stikstofgevoelige habitats kunnen negatieve effecten in het kader van stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebieden derhalve op voorhand worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek in de vorm van een AERIUS berekening is niet noodzakelijk.

Doelsoorten binnen het beheerplan van de Oude Maas zijn de bever en de Noordse woelmuis⁵. De afstand tussen het plangebied en het natura 2000 gebied is te groot om negatieve effecten te veroorzaken. De instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebieden worden derhalve op deze vlakken niet aangetast (zie ook Afbeelding 5).

5 Natura 2000 Deltawateren; Beheerplan 2016 – 2022, Ministerie van Infrastructuur en Milieu | Rijkswaterstaat, 2016

Afbeelding 5: Plangebied (rode stip) en de nabijgelegen Natura 2000 gebieden (geel). Dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitats zijn gelegen buiten het kaartbeeld. Bron: AERIUS 2019a

Habitattypen

Habitattype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H3270 - Sikkige rivieroevers		definitief	=	=		
H64308 - Ruigten en zomen	hang wilgenmoeras	definitief	>	=	C	3.05,W
H11584 - Vochtige alluviale bossen	zachthoutbossen	definitief	=	=	B7	3.05,W

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1337 - Bewv	definitief	=	=	=	C	
H1340 - Noordse weelmuts	definitief	>	=	=	C	3.05,W

Afbeelding 6: Habitattypen en habitatrichtlijnsoorten incl. de doelstellingen, waarvoor Natura 2000-gebied Oude Maas is aangewezen. Bron: <https://www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland/oude-maas/oude-maas-doelstelling>

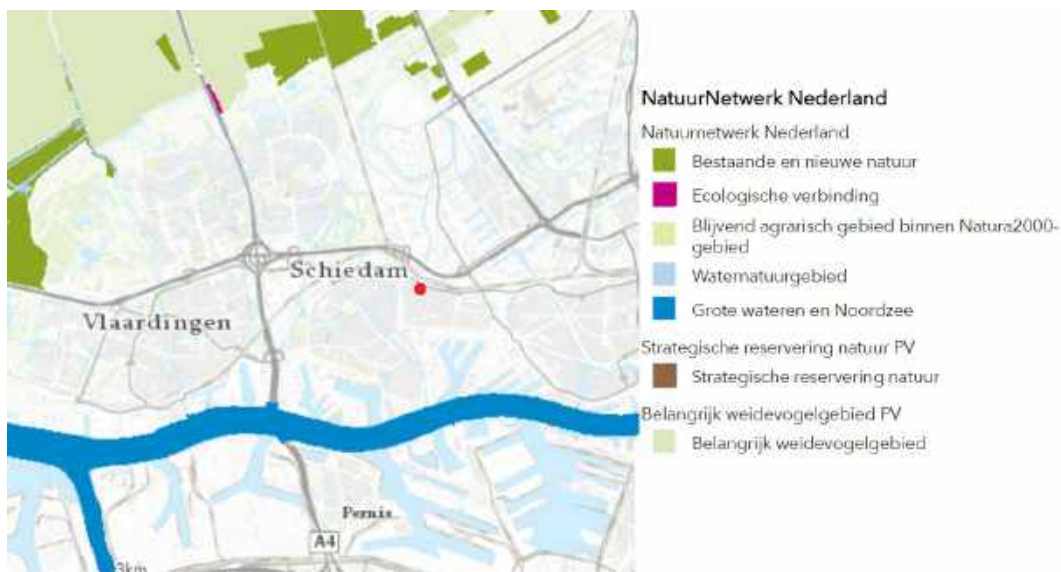
4.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie Afbeelding 7. Het meest dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de Nieuwe

Maas, op circa 2 km ten zuiden van het plangebied⁶. Dichtstbijzijnde Ecologische verbindingszone bevindt zich op circa 4,6 km ten noordwesten van het plangebied. Dit betreft een strook langs de oostzijde van de Rijksweg A4.

Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke kenmerken en waarden van bovengenoemde gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

Afbeelding 7: Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland. Bron:

<https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992>

4.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

Het plangebied is niet gelegen in een Belangrijk weidevogelgebied⁷. Diverse polders ten noorden van van het plangebied, op een afstand van ca. 4 km, zijn bestemd als Belangrijk weidevogelgebied (zie Afbeelding 6). Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2.3 Strategische reservering natuur

Dichtstbijzijnde gebieden die aangewezen zijn voor Strategische reservering natuur

⁶ <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992>

⁷ Vanwege de grote afstand niet op Afbeelding 7 weergegeven.

betreffen de Korte Bonnen en de Lange Bonnen, tussen de Korte Bonnenweg en het Staelduinsebos, op een afstand van circa 17,0 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

5 Beschermd houtopstanden

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Schiedam (zie Afbeelding 8). In dit geval wordt de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet overtreden.

Afbeelding 8: Het plangebied gelegen binnen de bebouwde kom van Schiedam

6 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

6.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.1.1 Bronnenonderzoek

6.1.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Soort	Beschermingsregime
Boomvalk	Vogel met jaarrond beschermd nest
Buizerd	Vogel met jaarrond beschermd nest
Gierzwaluw	Vogel met jaarrond beschermd nest
Grote gele kwikstaart	Vogel met jaarrond beschermd nest
Havik	Vogel met jaarrond beschermd nest
Huismus	Vogel met jaarrond beschermd nest
Kerkuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Oehoe	Vogel met jaarrond beschermd nest
Ooievaar	Vogel met jaarrond beschermd nest
Ransuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Roek	Vogel met jaarrond beschermd nest
Slechtvalk	Vogel met jaarrond beschermd nest
Sperwer	Vogel met jaarrond beschermd nest
Steenuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Wespendief	Vogel met jaarrond beschermd nest
Zwarte wouw	Vogel met jaarrond beschermd nest

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF geraadpleegd op 18-08-2020.

6.1.2 Verkennend veldonderzoek

6.1.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is niet geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Voor zowel huismus als gierzwaluw is het transformatorhuisje ongeschikt. Huismus kan wel tot broeden komen onder het pannendak

van het pand op de hoek van de Overschiesestraat en de Overschiesedwarsstraat, ten zuiden van het plangebied. Ook gierzwaluw kan op deze plek geschikte nestplaatsen vinden. Tijdens het veldbezoek werden geen huismussen waargenomen.

Potentieel essentieel functioneel leefgebied voor huismus is aanwezig in de vorm van hagen, struiken en bomen binnen het plangebied, aan de zuidzijde. Een pand ten zuiden van het plangebied is geschikt voor nestplaatsen van huismus en uit de NDFF kwamen twee waarnemingen van huismus naar voren bij de tramhalte ten westen van het plangebied. In de omgeving zijn nauwelijks andere geschikte groenstructuren aanwezig. Hierdoor is de aanwezigheid van (essentieel) functioneel leefgebied niet op voorhand uit te sluiten.

Voor uilensoorten zoals kerkuil en steenuil herbergt het plangebied geen geschikte broedplaatsen (geen steenuil- en kerkuilnestkasten aanwezig, sterk urbane omgeving). Voor oehoe en ooievaar zijn geen geschikte plekken in het plangebied aanwezig. Ooievaarsnesten zijn afwezig. Voor slechtvalk is het plangebied ongeschikt. De bebouwing is voor deze soort te laag en er bevinden zich in het plangebied geen nestkasten gericht op deze soort.

Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn in de bomen direct rondom het plangebied geen nesten waargenomen die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. Daarnaast bevindt het plangebied zich in druk stedelijk gebied. Op basis van deze redenen kan de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen uitgesloten worden. Mede op basis hiervan kan aanwezigheid van soorten als ransuil, boomvalk, buizerd, havik, sperwer en roek worden uitgesloten.

6.1.2.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten, zoals de ekster en zwarte kraai. Er zijn geschikte bomen aanwezig voor nieuwe nesten van deze soorten (zogenaamde categorie 5-soorten). Ook de directe omgeving van het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten zoals ekster en zwarte kraai.

6.1.2.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied en directe omgeving is geschikt als voortplantingsplaats voor andere algemene broedvogels, te weten kauw, houtduif, Turkse tortel en merel. Algemene vogels kunnen tevens tot broeden komen in bijvoorbeeld de hagen en bomen in het plangebied.

6.1.3 Effectbeoordeling en toetsing

6.1.3.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten met jaarrond beschermde nesten in bebouwing zijn in het plangebied niet aanwezig. Wel is er potentieel leefgebied voor huismus in het plangebied aanwezig in de vorm van struiken, bomen en plantsoenen aan de zuidzijde van het plangebied. Ook is de huismus in de afgelopen 5 jaar tweemaal waargenomen bij de tramhalte direct ten westen van het plangebied. De aanwezigheid van essentieel functioneel leefgebied van huismus kan daardoor niet worden uitgesloten. Echter blijft de groenstrook aan de zuidzijde van het plangebied behouden, waardoor schadelijke effecten op op eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van huismus op voorhand kunnen worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet nodig, alsmede het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming.

6.1.3.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten. Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor categorie 5 soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft een lokaal en regionaal algemene vogels. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

- Schadelijke effecten op Categorie 5 soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

6.1.3.3 *Algemene vogels*

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen

tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus), of een inspectie te laten uitvoeren door een ecologisch deskundige.

6.2 Soorten Habitatrichtlijn

6.2.1 Bronnenonderzoek

6.2.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Soort	Soortgroep	Soort	Soortgroep
Bever	Zoogdieren	Rugstreepad	Amfibieën
Dwergvleermuis spec.	Zoogdieren	Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	Platte schijfhoren	Weekdieren
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren
Laatvlieger	Zoogdieren	Vroedmeesterpad	Amfibieën
Rivierrombout	Libellen	Watervleermuis	Zoogdieren
Rosse vleermuis	Zoogdieren		

Tabel 3: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF, geraadpleegd 18-08-2020

6.2.2 Verkennend veldonderzoek

6.2.2.1 Vleermuizen

De bebouwing binnen het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen. De bebouwing in het plangebied bevat geen gaten en kieren zoals open stootvoegen, toegankelijke dilatatievoegen, ruimtes tussen gevels en dakgoten en ruimtes tussen gevels en kantpannen welke toegang geven tot een luchtspouw of een ruimte onder het dak waar vleermuizen gebruik van kunnen maken.

De bebouwing rondom het plangebied is wel potentieel geschikt voor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in ruimtes onder dakpannen daken en open stootvoegen die toegang bieden tot de luchtspouw.

De bomen in het plangebied zijn potentieel geschikt voor boombewonende vleermuizen zoals ruige dwergvleermuis. De bomen zijn bevatten enkele holten (zie Afbeelding 9) die –

indien ze voldoende diep zijn – mogelijk gebruikt kunnen worden als zomer- en paarverblijfplaats voor deze soort.

Het plangebied en de directe omgeving kan functioneren als leefgebied bestaande uit vliegroutes (met name de bomen aan de oostzijde van het plangebied) en foerageergebied voor vleermuizen. Dit habitat is echter op voorhand niet essentieel. In de omgeving van het plangebied zijn echter alternatieve mogelijkheden van een vergelijkbare kwaliteit aanwezig.

Soort	Zomer- verblijfplaats	Kaas- verblijfplaats	Paar- verblijfplaats	Winter- verblijfplaats	Massa- winter- verblijfplaats	Essentieel Foyer- gebied	Essentieel Vliegroute
Ruige dwergvleermuis							

Tabel 4: Soorten welke verwacht worden en bijbehorende verblijfplaatsen

Afbeelding 9: Mogelijk voor vleermuizen geschikte holte in een boom in het plangebied. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

6.2.2.2 *Amfibieën*

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde amfibieën, zoals rugstreeppad en vroedmeesterpad. Het plangebied is voor de beide soorten vanwege de verharde situatie, gebrek aan geschikt voortplantingswater en ligging in druk stedelijk gebied ongeschikt voor deze soorten.

6.2.2.3 *Overige Habitatrichtlijnsoorten*

Open water, rivieren en poelen zijn in het plangebied afwezig. Hierdoor kan de aanwezigheid van watergebonden zoogdieren als bever, zeezoogdieren, libellen en vissen worden uitgesloten. Libellen als rivierrombout zijn gebonden aan de oeverzone van grote rivieren. Bever komt voor in grote waterrijke gebieden met bosschages.

6.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten vleermuizen. De bebouwing rondom het plangebied is wel geschikt voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Deze blijven echter met de werkzaamheden ongemoeid, waardoor schadelijke effecten kunnen worden uitgesloten.

Aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen (ruige dwergvleermuis) in de bomen binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. Verblijfplaatsen kunnen mogelijk aanwezig zijn in de holtes in de stammen en takken van de essen binnen het plangebied.

De werkzaamheden (bouwrijp maken, kap van bomen) kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden.

Een aanvullende inspectie is noodzakelijk om vast te stellen of de waargenomen boomholtes daadwerkelijk geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Indien blijkt dat de aanwezige boomholtes geschikt zijn voor vleermuizen is aanvullend onderzoek nodig in de periode 15 april tot 15 augustus middels 2 bezoeken en tussen 15 augustus en 1 oktober middels 2 bezoeken om te bepalen of:

- voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig zijn binnen en grenzend aan het plangebied. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen⁸ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn en de verblijfplaatsen door de werkzaamheden niet kunnen worden ontzien dient een ontheffing of vergunning in

bezit te zijn voordat met verstorende werkzaamheden kan worden gestart. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Per aangetroffen vleermuissoort en per functie functie kunnen andere gewenningsperioden gelden.

De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Een ontheffingsaanvraag wordt op hoofdlijn getoetst aan de volgende criteria:

- Afwezigheid van reële alternatieven (planning, werkwijze, locatie).
- Wettelijk belang van de werkzaamheden (verschilt per beschermingscategorie).
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort. Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke spreiding van de soort in de directe omgeving. Dit kan worden voorkomen door het treffen van voldoende mitigerende/compenserende maatregelen.

	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
ruige dwergvleermuis												
zomerverblijfplaatsen												
paarverblijfplaatsen/zwermplaatsen												

Tabel 5: Onderzoekperiode en bezoekfrequentie vleermuizen.

Voor overige vleermuissoorten is het plangebied redelijkerwijs ongeschikt.

6.3 Nationaal beschermde soorten

6.3.1 Bronnenonderzoek

6.3.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling	Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling
Bastaardkikker	Amfibieën	Ja	Huisspitsmuis	Zoogdieren	Ja
Bokkenorchis	Vaatplanten	Nee	Kartuizer anjer	Vaatplanten	Nee
Boommarter	Zoogdieren	Nee	Kleine watersalamander	Amfibieën	Ja
Bosmuis	Zoogdieren	Ja	Konijn	Zoogdieren	Ja
Brede wolfsmelk	Vaatplanten	Nee	Meerkikker	Amfibieën	Ja
Bruine Kikker	Amfibieën	Ja	Muurbloem	Vaatplanten	Nee
Dwergmuis	Zoogdieren	Ja	Ree	Zoogdieren	Ja
Egel	Zoogdieren	Ja	Rosse woelmuis	Zoogdieren	Ja
Gewone pad	Amfibieën	Ja	Schubvaren	Vaatplanten	Nee
Gewone zeehond	Zeezoogdieren	Nee	Smalle raai	Vaatplanten	Nee
Glad biggenkruid	Vaatplanten	Nee	Steenmarter	Zoogdieren	Nee
Grijze zeehond	Zeezoogdieren	Nee	Veldmuis	Zoogdieren	Ja
Grote vos	Dagvlinders	Nee	Vos	Zoogdieren	Ja
Haas	Zoogdieren	Ja	Wezel	Zoogdieren	Ja
Hermelijn	Zoogdieren	Ja			

Tabel 6: Waargenomen niet vrijgestelde Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF, geraadpleegd 18-08-2020

6.3.2 Verkennend veldonderzoek

6.3.2.1 Vaatplanten

Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Daarnaast zijn geen oude (kalk-)muren – geschikt voor muurbloem, schubvaren of andere muurvegetatie – aanwezig in het plangebied. Door de ligging van het plangebied in sterk urbane omgeving, met sterk gecultiveerde vegetatie zijn geschikte groeiplaatsen voor soorten als brede wolfsmelk, glad biggenkruid, kartuizer anjer en smalle raai in het plangebied derhalve niet aanwezig.

6.3.2.2 Zoogdieren

Het plangebied en de directe omgeving zijn potentieel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en

verschillende soorten (spits-) muizen. Bomen met ruime holten in bosgebied zijn afwezig, waardoor aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boommarter is uitgesloten. Open water is in het plangebied afwezig. Daardoor is het plangebied ongeschikt voor zeezoogdieren als gewone zeehond en grijze zeehond. Het plangebied is door de ligging in druk stedelijke gebied en het ontbreken van grotere openingen in bebouwing, steenstapels of anderzijds dekkende structuren voor hopen ongeschikt voor steenmarter. Tevens zijn van deze soort tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen.

6.3.2.3 *Overige soorten*

Het plangebied is enkel geschikt voor terrestrisch habitat van Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals gewone pad en bruine kikker. Beschermde amfibieën, reptielen en vissen worden niet verwacht. Open water is in het plangebied niet aanwezig. Daarnaast ligt het plangebied in een urbane omgeving. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor beschermde dagvlinders, zoals grote vos. Deze soort komt voor in de nabijheid van grote solitaire bomen welke ontbreken in het plangebied. Op basis van het ontbreken van geschikt habitat komt deze vlindersoort hier niet voor.

6.3.3 **Effectbeoordeling en toetsing**

Het plangebied is geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals algemene (spits)muizen, egel, gewone pad en bruine kikker. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

Voor niet-vrijgestelde Nationaal beschermde soorten is het plangebied ongeschikt.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 *Algemeen*

In opdracht van de Gemeente Schiedam heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Kop van de Singel, Schiedam. De aanleiding voor dit verzoek is de voorgenomen herontwikkeling binnen het plangebied, waarvoor de locatie bouwrijp wordt gemaakt t.b.v. nieuwbouwwontwikkeling. Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden.

7.2 *Beschermde gebieden*

7.2.1 Wet natuurbescherming

7.2.1.1 *Natura 2000*

Significante negatieve effecten van stikstofemissie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten als gevolg van de aard van de werkzaamheden en de afstand tot deze gebieden. Aanvullend onderzoek naar stikstofemissies middels de Aerius Calculator is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming met betrekking tot gebiedsbescherming is niet nodig.

7.2.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN), Belangrijke weidevogelgebied en Strategische reservering natuur. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

7.3 *Beschermde houtopstanden*

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom. In dit geval is de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet van toepassing.

7.4 *Beschermde soorten*

7.4.1 Soorten Vogelrichtlijn

7.4.1.1 *Jaarrond beschermde nesten*

De voorgenomen ontwikkelingen leiden niet tot schadelijke effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen of functioneel leefgebied van vogels met jaarrond beschermde nesten. Aanvullend veldonderzoek is niet nodig evenals het aanvragen van een ontheffing.

7.4.1.2 *Algemene vogels en niet jaarrond beschermde nesten*

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van vogels met niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

7.4.2 Soorten Habitatrichtlijn

7.4.2.1 *Vleermuizen*

Indien voor vleermuizen geschikte boomholten aanwezig zijn in de bomen, kunnen de voorgenomen ontwikkelingen mogelijk leiden tot een negatief effect op potentieel aanwezige voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen (ruige dwergvleermuis). Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Een aanvullende boomholte-inspectie en mogelijk aanvullend onderzoek is nodig.

Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart. De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Deze dienen aanwezig te zijn tenminste 3 maanden voor de start van het werk, maar hier zijn striktere uitzonderingen op mogelijk.

Overige Habitatrichtlijnsoorten zijn op basis van het aanwezige habitat en verspreiding

uitgesloten.

7.4.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde faunasoorten welke vrijgesteld zijn van een ontheffing in de provincie Zuid-Holland. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

7.5 Samenvatting benodigd onderzoek

	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Vleermuizen*												

Tabel 7: Samenvatting benodigd aanvullend onderzoek. *Indien uit aanvullende inspectie blijkt dat de aanwezige boomholten werkelijk geschikt zijn voor vleermuizen.

7.6 Aanbevelingen

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel “inclusief bouwen voor vleermuizen en vogels, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp. Gebruik bijvoorbeeld inbouwkasten voor vleermuizen en broedvogels binnen het plangebied. Tevens kan worden ingespeeld op te verwachten ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

- Cardinaals J.T.B., J. Daamen, G.F.J. Smit & H. van Ziel, 2019. Woningbouw en Natura 2000. Vuistregels bij het beoordelen van stikstofdepositie. Bureau Waardenburg Rapportnr. 19-246. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu | Rijkswaterstaat, 2016. Oude Maas, Natura 2000 Deltawatere, Beheerplan 2016 – 2022. Ministerie van Infrastructuur en Milieu | Rijkswaterstaat, Den Haag.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020) Vleermuisprotocol 2020. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

8.2 *Internet*

Beschermde gebieden & soorten

- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- <https://www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland/solleveld-kapittelduinen/solleveld-kapittelduinen-doelstelling>
- <https://pzh.maps.arcgis.com/>

Kadastrale Kaarten

- <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Kennisdocumenten soorten

- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/>

Natuurwetgeving

- www.rvo.nl
- <https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/aanvraag-wet-natuurbescherming.html>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Het plangebied gezien vanuit het noordoosten. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Voetbalkooi en plantsoenen binnen het plangebied. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Het groen binnen het plangebied welke potentieel kan dienen als functioneel leefgebied van huismus. Dit blijft voor een groot deel behouden. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.